

VELDWAARNEMINGEN LXXVI

Verzameld door Jaap Taapken

Parelduiker. 26-12 4 ex. Schotsman, Veerse Meer (Mullié, Zellmaker); 1-1 2 ex. Groene Strand, Oostvoorne (W. Obee e.a.); 1-1 2 ex. Veersegatdam, Veerse Meer (A. Joosse); 14 & 15-1 1 ex. Lelystadhaven (B. van Poelgeest); 1-2 1 ex. Brielse Gat, Oostvoorne (echtp. A. Velthuizen); 24-2 1 ex. Den Nul, gem. Olst (Gerritse); 28-2 1 dood ex. in vergiftigd water „De Put“, W. van Roosendaal. (E. Adriaans, F. v. Dooren). Ook roodkeelduikers werden vaker dan gewoonlijk waargenomen.

Fuut. 11-1 ± 300 ex. Brielse Gat, Oostvoorne (echtp. A. Velthuizen).

Dodaars. 1-12 84 ex. Veerse Meer, ing. kan. door Walcheren (P. de Koeyer, W. J. Phaff, W. Robert).

Vaal Stormvogeltje. 2-11 1 stervend ex. Westkapelle (A. de Kam, med. Wedts de Swart).

Kwak. 9-5 eerste 2 ex., laatste 2 ex. 22-9; 18-7 2 nesten „Groote Moost“, gem. Nederweert en Heijthuisen. Vanaf 1963 aldaar broedvogel, misschien vanaf 1962. (J. van Bree, J. T. ter Horst).

Lepelaar. 1-10 12 ex. Twiskepolder, Oostzaan (J. Jonker); 31-10 & 1-11 1 ex. Goudplaat, Veerse Meer (K. De Smet); 28-12 1 vers dood ex. Haringvliet, Veerse Meer (Rob van Iren); 26-2 groepje Oostzanerveld (J. Jonker).

Framingo. 22-11 1 ex. bij Mulderberg, Gooimeer (E. P. Klomp); 22-12 dood ex. Westkapelse dijk (B. Uyerlinde); 26-12 1 ex. Kagerdijk, Wervershoof (R. H. Bossong).

IJseend. 11-11 2 ex., 23-11 1 ♂ duinmeer Wass. duinen (A. Remeus); 23-11 ♂ duinplas Meyendell, Wassenaar (P. v. d. Heemst); 26-12. 4-1 6 ex. Veerse Meer bij polder (J. Goedbloed, R. Joosse); 14-1 8 ♀♀ Veerse Gatdam (P. de Koeyer, W. J. Phaff, W. Robert); 24-1 juv. ex. ten Z. Volkerakdam (B. Breda, W. Veenhuizen); 18-2 2 ♀♀ tussen N. en Z. pier, IJmuiden (W. A. Schotanus).

Grote Zaagbek. 1-12 3 (2♂♂), 4-12 nog 3 ex. „t Eifde“, Grootte Peel (M. H. van Deursen).

Casarca. 28 tot 31-7 2 ex. de Mok, resp. Kelderhuispolder, Den Hoorn, Texel (A. de Jong); 6-9 7 ex. Z. Flev. (W. & A. Vink); 14-9 1 ex. aldaar (F. G. Rijnja); 27-9 1 ex. aldaar (J. Jonker); 4-11 4 ex. aldaar (J. L. Bos, mej. M. Oosterwaal, F. G. Rijnja); 16-11 1 ex. Groene Strand, Oostvoorne (Obee, dames Boelhé, de Jong); 13-2 1 ex. tussen gemaal de Blocq van Kuffelen en Lelystad (B.v. Poelgeest); 18-1 ♂ Groene Strand, Oostvoorne (Breek, Obee, Steigenga); 1-2 ♂ Oostvoorne's meer (Goderie, Obee, Steigenga); 7-2 ♂ Groene Strand, Oostvoorne (Obee).

Kleine Rietgans. 22-12 56 ex. Enge Wormer, gem. Wormer (J. Jonker); 17-1 4 ex. Goudsward, ± 750 ex. Strijensas (Vogelw. Rijnmond); 22-2 ± 500 ex. polder Steenbergen (F. v. Dooren).

Rotgans. 12-10 14 ex. Schelphoek, Serooskerke (W. Obee, A. Spek, A. Velthuizen); 15-11 200 à 300 ex. haven (slikken) van Bergen op Zoom

(F. M. Brockberndt), 16-11 40 ex. polder Pieterburen (J. Glas); 22-11 ± 40 ex. Plaats van Oude Tonge, Grevelingendam (mej. S. Bergman, P. de Mey); 18-1 4 ex. Groene Strand, Oostvoorne (Obee e.a.); 7-2 ± 30 ex. bij Dreischor (R. Benner, G. v. Bezouwen, A. Moellijker, A. v. d. Wal).

Canadese Gans. 2-12 8 ex. Olst (B. G. Nijboer, W. G. Gerritse); 20-12 3 ex. tussen Muiden en Lelystad (A. K. Bagó-Hommema); 28-12 31 ex. Kampereiland (J. Lok); 25-12 3 ex., 28-12 8 ex. Roggebotsluis, kavels N. 48 en N. 49 en Vosmeer (H. Sieben, W. Hofstee); 18-1 1 ex. tussen Moerdijk en Shell terrein (J. v. Loon, F. Pater, A. de Pijper, W. Veenhuizen); 18-1 1 ex. Noordschans, ten N. van Klundert (R. H. Bossong); 31-1 1 ex. Wijhe, werd in deze omg. regelmatig gezien tot 11 ex. bijeen (Gerritse); 1-2 7 & 8 ex. NO polder bij Lemmer (fam. Trap); 21-2 10 bij vuurtoren van Marken (J. Zetzema).

Roodhalsgans. In aug. '69 raakte F. A. Fentener van Vlissingen een jonge roodhalsgans kwijt te Maartensdijk U.; 3-2 1 ex. tussen 1000-tal brandganzen bij Den Bommel. (R. Neven e.a., Wielewaal-Maasland exc., 40 deelen).
Havik. 25, 26 en 28-12 1 ex. Valtherbos, ten N. van Emmen (K. Dijktra), 4-1 1 ex. aldaar (K. Dijktra, F. Meijer, V. v. Os); 3-1 ♂, 28-1 ♀ bij Heerlen (P. Wingen).

Rode Wouw. 6-1 1 ex. Bemmelen L. (G. J. Wiersema).

Zeearend. 11-1 juv. ex. zittend en vliegend boven Mildenburg, Groene Strand, Westplaat, De Haak Oostvoorne (mej. Boelhé, Goderoe Obse, Steigenga, echtp. Velthuizen).

Vlaarend. 6-8 1 ex. Philippine (T. Riemslag); 10-1 1 ex. Nijenbeek (med. H. Hupkes).

Slachtaalk. waarn. op pag. 206 moet zijn 29-8 bij Scheveningen; 19-9, 13-10 en 14-10 1 ex. Grootte Peel (M. H. van Deursen); 1 & 8-2 1 ex. Groene Strand, Oostvoorne (mej. J. Boelhé, mej. H. de Jong, Goderie, Obee, Steigenga); 13-2 1 ex. langs Oostvaardersdiep, Zuid. Flev. (B. v. Poelgeest).

Roodpootvalk. 18-1 ♂ Amsterdamse Bos, Nieuwe Meer (P. C. C. de Vries).

Kraanvogel. 15-10 1 ex. r. ZW., 20-10 4 ex. omg. „Filose Peel“, Grootte Peel (M. H. van Deursen, J. v. d. Kam); 9-11 40 ex. boven Posterholt (Hendriks); 17-11 65 ex. fouragerend bij de „Kruisvennen“ (J. v. d. Kam); 21-11 4 ex., 22-11 11 ex. overvl. De Grootte Peel (mevr. v. Deursen, D. van Deursen, M. H. van Deursen jr.); 6-12 4 ex. overvl. bij Den Haag (J. Nijkamp).

Bontbekplevier. 31-12 2 ex. Braakman (M. v. Doeselaar).

Bokje. 4-1 1 ex. bij stuw Beuseberg bij Holten (C. M. Westermann).

Grutto. 31-12 1 ex. Braakman (M. v. Doeselaar); 21-2 eerste ex., 25-2 4 ex., 26-2 44 ex. Oostzanerveld (J. Jonker).

Witgatje. 23-11 2 ex. Oranjezon (W. J. Phaff); 7-12 1 ex. tussen Emmen en Noordsleen (F. Meijer, W. Huisman, K. Dijkstra); 4-1 1 ex. omg. Ede en Ederveen (Stel); 22-2 2 ex. De Kwakkel, Kortenhoef (B. v. Poelgeest).

Zwarte Ruit. 2-1 1 ex. Braakman (J. Knupker); 4-1 1 ex. Grevelingendam (me). Boelhô, Goderie, Obee, Steigenga).

Kluut. 10-1 5 ex. de Piet, Wolphaartsdijk (Mullié, Zeilmaker).

Grote Jager. 16-12 1 ex. gewond gev. Oostkappelle (W. J. Phaff).

Kleine Jager. 1-10 1 ad. ex. AW duinen (H. Vader).

Grote Burgemeester. 14-69 1 ex. Schuitengat, Terschelling (I. Smit).

Papegaaiduiker. 2-11 dood ex. Zuidpier, IJmuiden (C.J.N. „Zwarte Stern“, mevr. v. d. Linden); waarneming Kleine Alk (pag. 44) vervalt.

Steppenhoen. 21-6 2 ex. Nat. Park „De Kenemerduinen“ (Adjan de Jong).

Kerkuil. 11-1 1 ex. Vreel. weg, Wijde Blik, Kortenhoef. (B. v. Poelgeest).

Velduil. 21-8 7 ex. w.o. 1 albino Koopollen, Ameland (W. Nieuwenhuizen, L. B. Scholtens); 11-10 1 ex. Westerbandduinen, 1 ex. boven autoweg Haamstede-Zierikzee (W. Obee); 11-10 1 ex. strand Schouwen (P. de Mey); 12-10 1 ex. dood verkeerssl. Veersegatdam (W. Mullié, G. Zeilmaker); 12-10 1 ex. strand Westenschouwen (Obee e.a.); 19-10, 23-11 resp. 1 en 2 ex. „De Haak“, Oostvoorne (Obee, Steigenga, Velthuizen, dames Boelhê, de Jong); 20-10 2 ex. duinen van SBB., ZW. Texel (H. F. M. ten Beusel); 4-11 35 à 40 ex. Knardijk, afslag Torenavalkweg (J. L. Bos, mej. M. Oosterwaal, F. G. Rijnja); 5-11 1 ex. Haagse westduinen (F. O. P. de Boer); 6-11 3 ex. bij Dirksland (P. H. Fuchs); 8-11 1 ex. Kethelputten (Obee e.a.); 22-11 1 ex. Hellegatsplein (mej. S. Breaman, P. de Mey); 13-12 1 ex. opgesp. terr. bij. golfbaancomplex, Duivendrecht (J. Andriessen); 25-12 1 ex. Colljnsplaat (Mullié, Zeilmaker); 25-12 1 ex. Afsluitdijk Kornwerderzand (J. H. Speelman); 26-12 3 ex. Schotsman, Veerse Meer (Mullié, Zeilmaker); 27-12 4 ex. Braakman (G. P. de Kock); 1-1 1 ex. boven Schotsman, Veerse Meer (A. Joesse); 3-1 1 ex. Kethelputten + 1 dood ex. (Obee e.a.); 4-1 1 ex. Schotsman, Veerse Meer (Mullié); 11-1 1 ex. stotend op ♀ brilduiker, Groene Strand, Oostvoorne (Obee e.a.); 13-2 1 ex. AW. duinen (Adjan de Jong); 2-1 1 ex. werkh., Oostv. diep (G. v. Baien Blanken).

Strandleeuwrik. 14-12 minstens 127 ex., 21-12 24 ex., 1-1 ± 40 ex., 1-2 45 ex., 7-2 35 ex. Groene Strand, Oostvoorne (Obee, Goderie, Steigenga e.a.); 31-1 25 à 30 ex. in weiland bij Woubrugge (van Soest, P. W. Leenhouts).

Oeverpieper. 4-1 7 ex. Grevelingendam (me). Boelhê, Steigenga, Obee); 28-1 1 ex. Wijhe (W. G. Gerritse); 1-2 2 ex. De Haak, Oostvoorne (echtp. Velthuizen).

Waterpieper. 11-1 1 ex. Rattegat bij Westorpe Z.VI. (F. Tombeur).

Witte Kwikstaart, nov. waarn. te Groningen, Hoogkerk dec. waarn. te Ter Worm, Heerlen en Kathelputten. Jan. waarn. te Hoensbroek, Heerlen, Arnhem, Goes en Breda.

Grauwe Klauwier. 23-5 t/m 21-6 op 3 plaatsen regelmatig ex. aanwezig Schiermonnikoog, 5 kaar geleden wel 10 territoria aldaar; t/m 1969 2 à 4 paren Katwijkse duinen en t/m 1968 2 paren in Wassenaarse duinen (M. H. B. van der Beek).

Pestvogel. 20-12 2 ex. Laegleskamp, Bussum omstreeks kerstmis ± 4 ex. Gr. Willem de Oudelaan, Naarden, 1 ex. Meerweg, Bussum (B. F. van der Erve); 11-1 1 ex. Fort de Haak, Vrouwenpolder (A. Joesse); 23 & 26-1 4 ex. Veenendaal (W. & A. Vink); 24-1 1 ex. Jac. P. Thijsepark, Amstelveen (F. Houtkamp, P. C. C. de Vries); 5-2 1 ex. tuin Amersfoort (P. Leenknecht, med. C. Bottemanne); tussen 10-2 en 7-3 enkele malen 1 ex. Schuttersweg, Hilversum (W. v. Heusden).

Beflijster. 13-2 1 ex. langs Oostvaardersdiep, O. Flev. (B. v. Poelgeest).

Zwartkop. 11-11 ♂ Oost Souburg (A. Joesse); 7-12 ♂ Heemstede (B. Korff).

Baardmannetje. 9-10 4 ex. op dijk naar Marken (J. Jonker); 11-1 1 ex. Groene Strand, Oostvoorne (echtp. Velthuizen); 8-2 2 ex. Groene Strand, Oostvoorne (Steigenga, dames Boelhê, de Jong).

Grauwe Gors. 10-1 3 ex. Scheldepoort, Zuidsloe (A. Joesse); 11-1 1 ex. Groene Strand, Oostvoorne, 1-2 2 ex. aldaar, (echtp. Velthuizen); 8-2 2 ex. aldaar (Steigenga, dames Boelhê, de Jong).

Sneeuwgor. 19-9 ♀ waterwingebied Oostkapele (A. Joesse, B. J. Smulders); 4-10 1 ex. Wass. duinen (A. Remeeus); 28-10 2 ex. Balgzand (M. Roos, S. B. de Witte); 16-11 ♂ Westplaat, Oostvoorne (Obee, dames Boelhê, de Jong); 23-11 1 ex. aldaar (echtp. Velthuizen); 24-11 7 ex. infiltr. veld Bakkum (Sevinga, Soetsman); 10-10 5, 6-11 1 ex. 19-11 3 ex. AW. duinen (H. Vader); 2-12 1 ex., 4-12 1 ex. „t'Elfde“, De Groote Peel (M. H. van Deursen); 13-12 4 ex. Westplaat, 18-12 1 ex. Groene Strand, Oostvoorne (A. Velthuizen, dames Levering, Wijle); Fuut. 1-1 ± 300 ex. Brielse Gat, Oostvoorne **Hoofdpoetvalk.** 18-1 ♂ Amsterdamse Bos, 14-12 6 ex. Groene Strand, 29-12 8 ex. Holyputten, 29-12 ♀ Kethelputten, 1-1 ± 25 ex. Groene Strand, Oostvoorne (Goderie, Obee, Steigenga, Obee e.a.); 4-1 2 ♀♀ Grevelingendam, 11-1 20 ex. Groene Strand, Oostvoorne (me). Boelhê, Goderie, Steigenga, Obee); 10-1 4 ex. Rammekenshoek, Ritthem (A. Joesse); 18-1 20 ex. Maasvlakte (Breek, Obee, Steigenga).

IJsgors. 21-12 minstens 40 ex., 14-12 1 ex., 1-1 5 ex. Groene Strand, Oostvoorne (den Hoed, van den Hoek, Breek, van der Lee, Goderie, Obee, Steigenga, Vink, dames Boelhê, de Jong).

Europese Kanarie. 11-12 ♂ Markelo (G. J. Jansen, W. G. Gerritse); 1-2 3 ex. Groene Strand, Oostvoorne (echtp. A. Velthuizen).

Het aantal toegezonden waarnemingen is zo groot dat slechts een zeer klein gedeelte van de ontvangen gegevens gepubliceerd kan worden. Er moet een selectie worden gemaakt, waaruit echter niet moet worden opgemaakt dat niet vermelde gegevens minder belangrijk zouden zijn. Opgeven bestemd voor deze rubriek dienen binnen twee maanden na waarneming opgezonden te worden aan J. Taapken, Utrechtseweg 43, Hilversum.

Vogelvangst in Italië weer toegestaan

In het begin van dit jaar is een door de Italiaanse regering voorgestelde wetswijziging van kracht geworden, waarbij de sinds 1969 bij de wet verboden vogelvangst met netten wederom wordt toegestaan, zij het met enkele beperkingen. Uit vroegere ervaringen zou het zijn te verwachten dat deze wederinvoering van de vangst, in ongeveer 3000 over het gehele land verspreide vangplaatsen, jaarlijks ongeveer 10 miljoen zangvogels zullen worden gevangen. Meest doortrekkers uit andere landen, waardoor de Europese vogelstand een nieuwe zware tal zal moeten betalen.

Het doden en vangen van inheemse vogels werd in Italië op 2 augustus 1967 bij ministerieel besluit verboden. Een weinig populaire maatregel in een land waar de jacht op kleine zangvogels altijd een populaire „sport” is geweest. In juni 1969 hebben, vermoedelijk onder druk van de populaire opinie, 36 senatoren een wetsontwerp ingediend waarbij de vogelvangst weer wordt toegestaan. Zogenaamd om te voorzien in de behoefte aan sier- en kamervogels. Zowel van de zijde van de weidelijke jagers als van die der natuurbeschermers is tegen dit voornemen protest aangetekend. De bezwaren die daarbij naar voren werden gebracht waren:

- a. 50 % der gevangen vogels sterft reeds in de eerste maand.
- b. na een jaar is nog slechts 20 % in leven.
- c. doordat alleen ♂♂ als kamervogel in aanmerking komen, wordt het natuurlijk evenwicht tussen de seksen verstoord.
- d. controle op de vangplaatsen is in de praktijk onmogelijk.

Ook de Italianen protesteren tegen vogelvangst in hun land

Het toestaan van de jacht op en het vangen met netten van trekvogels in Italië is het doelwit van protesten van Italianen. Duizenden protestbrieven stromen binnen op de Via Solferino 28 te Rome tegen de onder druk van de landbouworganisaties overhaast aangenomen wet. Natuurbeschermingsverenigingen, waaronder de

zeer belangrijke Italia Nostra, organiseren een massaal protest en er wordt zelfs gedacht aan het uitschrijven van een volksstemming over het vraagstuk.

Natuurbehoud

In deze tijd van akties, medezeggenschap, inspraak en protest verlangen ook de leden van de Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten meer te horen van wat er zoal in de vereniging gebeurt. Elk kwartaal zal nu „Natuurbehoud” verschijnen en aan alle leden van Natuurmonumenten gratis worden toegezonden.

Leden vragen naar meer informatie over natuurgebieden, over de bedreigingen, akties en het resultaat daarvan, over de mogelijkheden van wandelingen onder leiding, recreatiemogelijkheden in de buurt van natuurmonumenten enz. Het regelmatig contact met de leden zal hierdoor groeien. Het eerste nummer is verschenen. Het ziet er goed verzorgd uit en bevat vele wetenswaardigheden. Zou hierdoor het tijdschrift „Natuur en Landschap” aan populariteit moeten inboeten? De Ver. tot Beh. v. Natuurmon. in Nederland is gevestigd te Amsterdam, Herengracht 540, tel. 020 - 24 62 12.

Renvogels

De oudvoorzitter van de Stichting „Het Limburgs Landschap” deed op 12 september 1969 op de Hamert — in gezelschap van de rentmeester de heer Christiaens — een zeer interessante waarneming n.l. een troep van 10 renvogels. Deze vogels stammen uit Noord-Afrika en worden slechts zelden in Nederland gesignaleerd. Voor zover uit de geraadpleegde literatuur valt op te maken werd zelfs nog nooit zulk een groot aantal renvogels, in één troep tesamen, in Europa waargenomen.